भगवतः प्रियः

• (सं०) उदयकुमारः

पूर्वं कश्चन सज्जनः आसीत् । परोपकारः एव तस्य वृत्तिः । सामान्ये कुटीरे वसन् सः सर्वदा जनानां साहाय्ये मग्नः भवति स्म । अथ एकदा रात्रौ स्वप्ने कश्चन देवदूतः प्रत्यक्षः भूत्वा अवदत् - ''भोः, मम हस्ते काचित् आवली अस्ति । ये भक्त्या भगवन्तं प्रार्थयन्ते तेषाम् आवली एषा । किन्तु एतस्याम् आवल्यां तव नाम नास्ति'' इति ।

तदा सः सज्जनः अवदत् - ''स्यादपि । अहं तु आदिनं दरिद्राणां दीनानां च सेवायां निरतः भवामि । तादृशनां सेवार्थमेव समयस्य अपर्याप्तता । अतः प्रार्थनार्थं मम समयः क्व ? अन्यच्च, मया प्रार्थनीयं किमपि नास्ति । भगवान् सर्वं जानाति एव । अतः कार्यं कुर्वन् एव अहं भगवतः ध्यानं तु करोमि । भवद्धस्तगतायाम् आवल्यां मम नाम नास्ति इत्यत्र अल्पमपि दुःखं नास्ति मम ।...''

देवदूतः ततः अन्तर्हितः अभवत् । अनन्तरदिने रात्रौ अपि सः देवदूतः पुनरपि स्वप्ने प्रत्यक्षः अभवत् । तदा सज्जनेन उक्तम् - ''पुनरपि किमर्थम् आगतं भवता ? मया भगवन्तम् उद्दिश्य किमपि प्रार्थनीयं नास्ति ननु ?'' इति ।

तदा देवदूतः अवदत् - ''अद्य अन्यविधाम् आवलीं गृहीत्वा उपस्थितः अस्मि अहम् ।....''

''सा आवली कीदृशी स्यात् चेदपि मम तु न आसक्तिः तत्र । भवदावल्यां येषां नाम स्यात् तादृशान् भवान् पश्यतु, न तु माम्'' इति अवदत् सज्जनः ।

''मम हस्ते स्थितायाम् आवल्यां तव नाम आदौ एव अस्ति ।...''

''ह्यः भवान् अवदत् - मम आवल्यां तव नाम नास्ति इति । अद्य भवान् वदति - तव नाम आवल्याः आदौ एव अस्ति इति । किं भवान् मां विभ्रामयितुम् इच्छति ?''
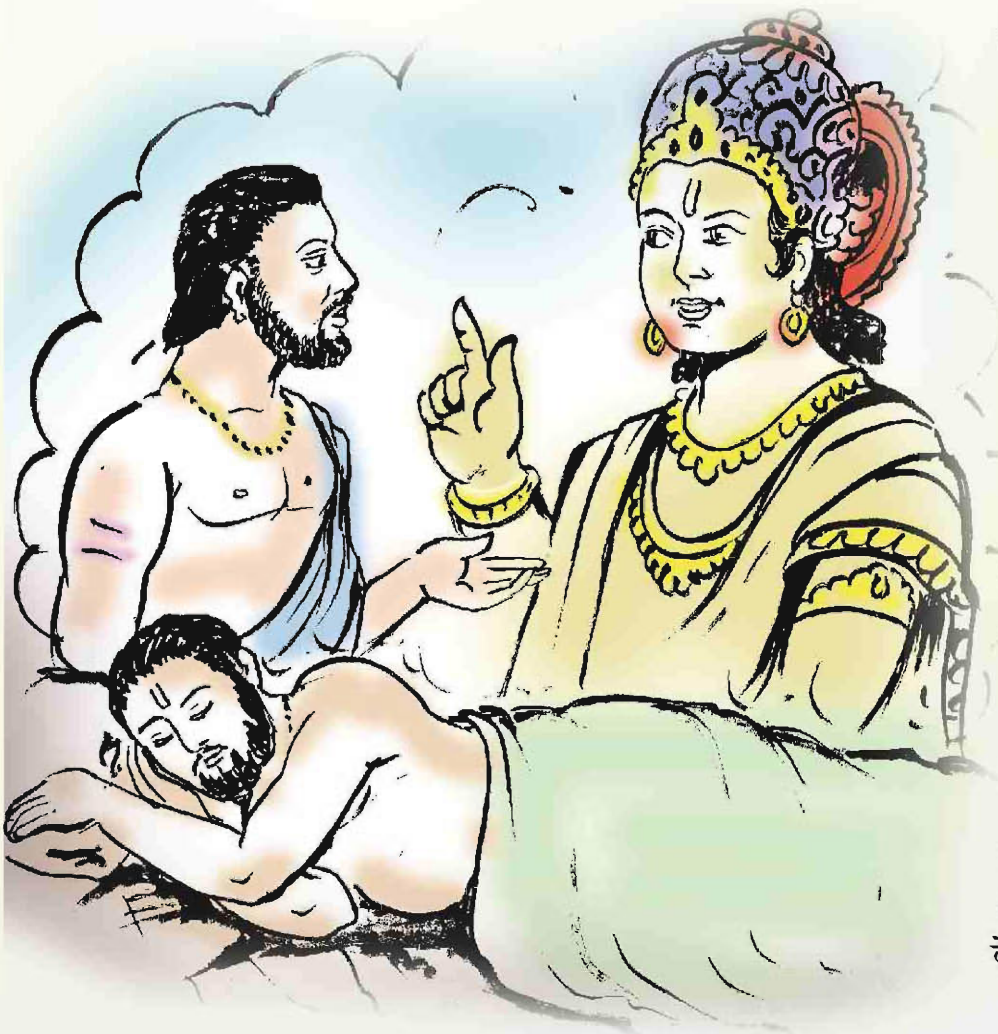
''तथा किमपि नास्ति । अद्य या अस्ति सा तु भगवत्प्रियाणाम् आवली । ये निःस्वार्थभावनया कार्यं कुर्युः तेषु महती प्रीतिः भगवतः । ये सदा भगवतः स्तुतिं कुर्वन्ति तेभ्यः अपि, भगवन्तं स्मरन्तः लोकसेवा-कार्ये ये निरताः भवेयुः ते एव श्रेष्ठाः । तादृशेषु तव स्थानम् अत्युच्चम्'' इति अवदत् देवदूतः ।